

Рышток:
проці ліха
на ўзгорачку

Свой, адметны чытач у газеты «Звязда». Ён жа, хочацца верыць, глядач тэлеканала «Беларусь 3» і ў прыватнасці праграмы «Размаўляем па-беларуску».

А пакуль усе, хто цікавяцца мовай, шануюць яе і, магчыма, плануюць узяць удзел у віктарыне, могуць прачытаць сваё веданне з дапамогай «Звязды».

амшанік — уцепленае памяшканне для зімоўкі пчол;

віціна — крытае судна для перавозкі збожжа па рацэ;

лядашчы — кволы, нядужы, дрэнны; стары, струхлелы;

рухляк — рыхлая асадкавая горная парода, якая складаецца з гліны і дробных кавалцаў вапны;

рышток — жалабок, каняўка, раўчук для сцёку вады;

піроп — каштоўны камень чырвонага колеру, разнавіднасць граната;

папар — поле, пакінутае на адно лета незасеяным з мэтай паляпшэння глебы;

эспадрон — вучэбная зброя, якая прымяняецца ў фехтаванні;

цэля — мера даўжыні, роўная 2,54 см;

перабраць меру — зрабіць лішняе, хапіць цераз край (беларускія сінонімы: кій перагнуць, праз меру ўзяць; рускія адпаведнікі: перегнуть палку, хватить через край);

у віру на калу — пра няўстойлівае, няпэўнае жыццё; далёка, невядома дзе (беларусы яшчэ скажуць: у вірах на юрах, у чортавых зубах, проці ліха на ўзгорачку; рускія: у черта на куличках).

Тэлесеткі

ЯК СКЛЕІЦЬ
РАЗБІТЫ КУБАК

Новае рэаліці-шоу прапануе сваім глядачам «Беларусь 2» акурат напярэдадні Дня заханых, 13 лютага. Называецца гэты тэлепраект, зняты і «абкатаны» расійскімі тэлевізійнікамі ўжо летась, «Муж напратат». Сямейныя пары, у якіх незадаволенасць сужэнцаў адно адным дасягнула крытычнага перадрозводнага градуса, спрабуюць усё ж пераадолець крызіс стасункаў з дапамогай псіхалага, дзеля чаго кожны на працягу некалькіх дзён жыве з новым чалавекам, які ўвабляе для іх бездакорнасць і ідэал: напрыклад, жанчыны «бярэць напратат» узорнага сем'яніна, афіцэра ці вядомага мастака, мужчыны ж правяраюць, што такое жыццё побач з перакананай чайлд-фры альбо самадзатковай і ўпэўненай у сабе бізнесвумен.

Псіхолог і вядучая праекта Іна Чудзінава на ўсіх этапах знаходзіцца побач з героямі і

цікавіцца, што іх задавальняе ў пераменах, а што не спраўджае чаканні. Аказваецца, часта стомленым ад уласнага сямейнага ладу людзям дастаткова, каб іх проста выслухалі, не перабіваючы... У фінале ж кожнаму ўдзельніку трэба шчыра адказаць самому сабе, ці насамерэч усё так дрэнна ў іхняй сям'і і ці такія ўжо ідэальныя новыя партнёры, — а гледачы ўбачаць, якія разбітыя кубкі яшчэ можна склеіць, і, мабыць, зрабяць пэўныя высновы для сябе.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

У польскай сталіцы адбыўся XVII Гран-пры Варшавы па рашэнні шахматных кампазіцый. Сярод рашальнікаў з дзевяці краін былі і два беларусы — міжнародны майстар Аляксандр Булаўка і Мікалай Сігневіч. У «адкрытым турніры» А. Булаўка падзяліў 3—4 месцы з экс-чэмпіёнам свету Андрэем Селіванавым (Расія), а ў галоўным спаборніцтве заняў «чыстае» трэцяе месца.

Праграма сёлетняга міжнароднага шахматнага фестывалю ў Оршы складалася з дзясятка разнастайных турніраў, а сярод удзельнікаў быў нават аргенцінец, які вандруе па розных краінах свету. У «адкрытым турніры» (82 гульцы) прызавую тройку склалі гросмайстры Аляксандр Маскаленка (Расія),

СТАРОЕ, ЛЮБІМАЕ...

Адразу некалькі фільмаў-юбіляраў пакажа на наступным тыдні тэлеканал «Беларусь 3».

Так, 13 лютага ў эфіры — камедыя «Дзяўчына з характарам», якая выйшла на экраны СССР 80 гадоў таму. ...У пошуках управы на бюракратыкіраўніка, які разваліў некалі квітнеючы далёкаўсходні зверасаўгас, найлепшая работніца гаспадаркі Каця Іванова едзе ў райцэнтр, а адтуль у сталіцу. А па дарозе ўмудраецца злавіць дыверсанта, праехаць у цягніку без білета, затое ў якасці афіцьянткі вагона-рэстарана, уладкавацца на фабрыку грамафонных пласцінак, сагітаваць новых сябровак ехаць на Далёкі Усход і знайсці сардэчнага сябра. У выніку Каця прызначаюць кіраўніком саўгаса замест звольненага бюракрата, а сама яна з дружнай кампаніяй моладзі вяртаецца ў родную гаспадарку.

Любімы мнствам гледачоў мюзікл «Мэры Попінс, да пабачэння!», з моманту

прэм'еры якога сёлета споўнілася 35 гадоў, будзе паказаны 16—17 лютага. Савецкая кінаверсія гісторыі пра «Міс Дасканаласць» з мнствам цікавых дэталей, якіх няма ў кнізе, і выдатны акцёрскі ансамбль: Алег Табакоў — міс Эндру, эстонскі акцёр Лембіт Ульфсак — Робертсан Эй, Зіновій Герт — адмірал Бум, спецыяльна для ролі схуднелая на 22 кіло Наталля Андрэйчанка — Мэры Попінс, а ў дадатак выдатныя песні ад кампазітара Максіма Дунаеўскага — дзякуючы ўсім гэтым складнікам фільм для многіх і па сёння застаецца найлепшай экранізацыяй вядомага твора Памелы Трэверс.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

Аляксея Фёдараў (Беларусь) і міжнародны майстар Вячаслаў Зарубіцкі (Беларусь). У турніры «В» (25 удзельнікаў) перамог майстар ФІДЭ з Беларусі Юрый Борсук. У кругавым турніры з нормай міжнароднага майстра 1—2 месцы падзялілі Дзмітрый Навіцкі і Вольга Бадэлька (Беларусь), трэці быў Арцём Гогалеў (Расія). А. Гогалеў выйграў турнір па хуткіх шахматах (116 гульцоў), а другі тут быў Сяргей Міхайлоўскі (Беларусь). У турніры-гандыкапе (з фораі па часе для слабейшых; 63 удзельнікі) першыстваваў майстар ФІДЭ Валанцін Уласаў (Расія).

Вось адна партыя з Оршы. Арцём Сіняўскі — Сяргей Міхайлоўскі. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Kc3 Cb4 4.ed ed 5.Cd3 Ke7 6.Ke2 Cf5 7.Cf4 0-0 8.0-0 c6 9. Kg3 Cg6 10.Kce2 Le8 11.c3 Ca5 12.h4 Kd7 13.h5 C:d3 14.Ф:d3 Kf8 15.h6 g6 16.Фf3 Kc8 17.Лае1 Kd6 18.Kc1 Ke6 19.Ce5 f5 20.C:d6 Ф:d6 21.Ле5 Kg5 22.Фе3 Л:е5 23.de Фe7 24.Kb3 Cb6 25.Kd4 Ke6 26.Фd2 C:d4 27.cd f4 28.Ke2 f3 29.gf Lf8 30.Kpg2 Lf5 31.Lh1 Фf7

32.Фe3 Lg5+ 33.Kg3 Фf5 34.Lh4 Фc2 35.Lf4 Lf5 36.K:f5 gf 37.Lh4 Kpf7 38.Фа3 Фc1 39.Фe3 Ф:b2 40.Фd3, 1:0.

У Вейк-ан-Зее (Нідэрланды) прайшоў традыцыйны шахматны фестываль — адзін з найстарэйшых і найвядомейшых у свеце. Элітны турнір «А» сёмы раз выйграў чэмпіён свету Магнус Карлсен, а ў турніры «В» (14 удзельнікаў) першы быў беларускі гросмайстар Уладзіслаў Кавалёў — 7 перамог, 6 нічыіх, ніводнага паражэння! У індыйскім Чэнаі (282 удзельнікі) Аляксей Аляксандраў фінішаваў трэці, Кірыл Ступак — шаснаццаты. Прызёрамі першыства Мінска сярод юнакоў да 16—18 гадоў сталі Мацвей Папуневіч, Глеб Буры і Арцём Кутасевіч.

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.K:e4. Першымі правільна адказалі Уладзімір Ізотаў, Васіль Жуковіч, Сяргей Цяльпук, Віктар Жук.

Вадзім ЖЫЛКО.

Сядзі і глядзі

Рамантык, супергерой і секс-сімвал савецкага кіно

14 лютага споўнілася б 70 гадоў Мікалаю Яроменку-малодшаму

Ён нарадзіўся ў Віцебску ў сям'і народных артыстаў Мікалая Яроменкі і Галіны Арловай, з маленства шмат бываў у тэатры, а таму лагічна абраў для сябе акцёрскі шлях, скончыў Усесаюзны інстытут кінематографіі і ў 20-гадовым узросце дэбютаваў у вялікім кіно — але вядомым стаў не дзякуючы бацькоўскай пратэкцыі, а па сукупнасці ўласнага таленту і рыс характару. Нездарма ж Яроменку-малодшага прызналі найлепшым савецкім акцёрам 1980 года, а праз некалькі гадоў ён атрымаў званні заслужанага, а потым і народнага артыста Расійскай Федэрацыі. У дзень нараджэння акцёра і рэжысёра сацыякультурны тэлеканал «Беларусь 3» пакажа адну з апошніх яго кінаработ — фільм «Падары мне месячнае святло», а «Звязда» прапануе прыгадаць некалькі самых яркіх з больш чым 50 роляў Мікалая Яроменкі-малодшага.

Жульен Сарэль, «Чырвонае і чорнае» (1976)

У гэтай гістарычнай драме акцёр сыграў галоўную ролю — амбіцыйнага маладога чалавек, які прыязджае з правінцыі скарыць Парыж, але ў выніку праводзіць час у абдымках замкаў каханкі і здраджае ўласным — былым — ідэалам.

«31 чэрвеня» (1978)

Мастак XXI стагоддзя Сэм Пэнці шукаў вобраз дзяўчыны для рэкламы і ўсё ніяк не мог злавіць музу. А калі атрымалася — убачыў у люстэрку і ўмудрыўся паказаць дзяўчыну з далёкага мінулага — прынцеэсу XII стагоддзя Мілісэнту з каралеўства Перадор. Каб зберагчы сваё пачуццё, загаханым трэба падарожнічаць між двух сусветаў і супрацьстаяць злему чараўніку... Гэту фантастычную музычную казку, па чутках, чыноўнікі ад кіно доўгі час не хацелі выпускаць

на экран, а песню «31 чэрвеня» нават забаранялі выконваць на сцэне — і тым не менш карціна знайшла шлях да гледача і палюбілася на доўгія гады.

«Піраты XX стагоддзя» (1979)

Брутальны старшы механік сухагруза Сяргей Сяргеевіч — не вытанчаны прыгажун, не летуценны рамантык, у вобразе якога гледачы запамнілі акцёра раней. У гэтым прыгодніцкім баевіку Мікалаі Яроменка-малодшы сыграў героя, які хоць і не выратоўвае цэлы свет, але затое адбівае ў ліхадзееў экіпаж і каштоўны груз карабля, практычна ў адзіночку распраўляючыся з піратамі. Ці варта здзіўляцца, што фільм стаў не толькі лідарам кінапракату ў 1980-м, але і адным з самых касавых у СССР, а Мікалаі Яроменка — кумірам савецкіх гледачоў?

«У пошуках капітана Гранта» (1985)

Тут Яроменка — лорд Эдуард Гленарван, які знаходзіць запіску зніклага капітана Гранта і вырашаецца на кругасветнае плаванне, каб адшукаць чалавека, якога раней ніколі не бачыў, і дапамагчы яго дзецям... Скажыце толькі, што вы не пераглядалі ў дзяцінстве гэты шматсерыйны прыгодніцкі фільм па некалькі разоў!

ШАХМАТНЫ КЛУБ Выпуск № 62

Наступная задача Віктара Зайцава (Гомель) атрымала трэці ганаровы водгук на міжнародным конкурсе маскоўскага часопіса «Шахматная композиция» (гл. дыяграму).

Белыя: Kpf8, Фа4, Lg3, Lh5, Cc8, Cg5, Kd7, Kf3, пп. b6, c3, c5, d2, e6 (13).

Чорныя: Kpd5, Ле5, пп. a5, c4, c6, f6, g4 (7).

Мат у 2 хады.